

ዳኞች:- ዓብዱልቃድር መሐመድ

ታፈሰ ይርጋ

ፀጋዬ አስማማው

አልማው ወሌ

ዓሊ መሐመድ

አመልካች:- የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ኮርፖሬሽን - አልቀረቡም

ተጠሪዎች:- 1/ አቶ ለማ ኩማ - አልቀረቡም

2/ አቶ አዲሱ ታመነ - አልቀረቡም

3/ አቶ ሺግዛው አስራት - አልቀረቡም

ጉዳዩን ከመረመርን በኋላ የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል።

ፍርድ

ይህ አቤቱታ ሊቀርብ የቻለው የሃረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ጠቅላይ ፍርድ ቤት በመ.ቁ. 00627 ሐምሌ 14/1997 ዓ.ም የሰጠውን ትእዛዝ መሠረታዊ የሕግ ስህተት አለበትና ይታረምልኝ በሚል ነው።

ጉዳዩ የተጀመረው በሐረሪ ክልል የአሰሪና ሰራተኛ ወሣኝ ቦርድ ሲሆን በዚሁ አካል በተደረገ ክርክር የአሁኑ ተጠሪዎች በከሚሽነት የአሁኑ አመልካች ደግሞ በተከሚሽነት እንዲሁም በሐረሪ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በተደረገው ክርክር የአሁኑ አመልካች ይግባኝ ባይ የአሁኑ ተጠሪዎች ደግሞ መልስ ሰጭዎች ነበሩ።

ለክርክሩ መነሻ የሆነው ስር ከሚሾች የነበሩት የአሁኑ ተጠሪዎች የካቲት 11/1997 ዓ.ም በተፃፈ ወደ ቦርድ ያቀረቡት ክስ ሲሆን መሠረታዊ ይዘቱም በተከሚሽ ድርጅት /የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ኮርፖሬሽን ሃረሪ ዲስትሪክት/ ውስጥ በቴክኒክ ሠራተኛነት እየሰሩ ያሉ መሆናቸውን ገልፀው ካላቸው አገልግሎትና የትምህርት ደረጃ ጋር በማይመጣጠን ደረጃ 03 ተመድበው እየሰሩ እንደሆነና ተከሚሽ በሚመጥናቸው / በሚገባቸው /ደረጃ/ ግሬድ 06 እንዲመድባቸው ቢጠይቁትም ለመመደብ ፍቃደኛ ባለመሆኑ በቦርድ ውሣኔ እንዲስተካከልላቸው የሚጠይቅ ነው።

ስር ተከሚሾም ከላይ ለቀረበበት ክስ የካቲት 29/1997 ዓ.ም በተፃፈ መልስ ሰጥቷል፤ በዚህ መዝገብ ለተያዘው ጭብጥ አግባብነት ስለሌለው ዝርዝሩን ማስቀመጥ ሳይከፈልግ ታልፏል፤ ይሁን እንጂ መሠረታዊ ይዘቱ ክርክሩ በአስማሚ አካል ሳይታይ ቦርዱ የማየት ስልጣን እንደሌለው የሚገልጽ ነው።

ጉዳዩን በመጀመሪያ ደረጃ ያከራከረው ቦርድ ሰኔ 03/1997 ዓ.ም ውሣኔ የሰጠ ሲሆን ስር ተከሚሽ የነበረው የአሁኑ አመልካች በዚሁ የቦርድ ውሣኔ ቅሬታ በማሳደር ወደ ሐረሪ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ቢያቀርብም ፍርድ ቤቱ በመ.ቁ. 00627 ሐምሌ 14/1997 ዓ.ም በሰጠው ትእዛዝ በአዋጅ ቁ. 377/1996 ዓንቀጽ 139/1/ለ/ መሠረት የተጠቀሰው ቦርድ የሰጠውን ውሣኔ ተከትሎ ይግባኝን የማየት ስልጣን ለክልል ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ማለትም ለክልሉ ከፍተኛ ፍርድ ቤት እንጂ ስልጣኑ የሱ እንዳልሆነ በመግለጽ የቀረበለትን ይግባኝ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 9/2/ መሠረት ውድቅ አድርጓል።

የአሁኑ አመልካችም ነሐሴ 17/1997 ዓ.ም የተባረ አቤቱታ ወደዚህ ሰበር ችሎት ያቀረበ ሲሆን ይዘቱም በሃረሪ ክልል የአሰሪና ሰራተኛ ወሣኝ ቦርድ በቀረበበት ክስ በሰጠው መልስ በአስማሚ አካል ሳይታይ ቦርዱ ጉዳዩን ተቀብሎ በቀጥታ ማክራከር እንደሌለበትና ጉዳዩም በይርጋ ቀሪ እንደሆነ ገልጾ ተከራክሮ እያለ ቦርዱ ሕጉን ሳያገናዝብ በመወሰኑ ተከትሎ የቀረበለትን ይግባኝ የሃረሪ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ስልጣኔ አይደለም በማለት ይግባኝን መሠረዝ የለበትም፤ አዋጅ ቁ. 377/1996 ዓንቀጽ 154 እንዲሁም የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሕገ-መንግሥት ዓንቀጽ 80 መሠረት በማድረግ ሲታይ የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይህንን ይግባኝ ማስተናገድ የነበረበት ሆኖ እያለ ስልጣኔ አይደለም ማለቱ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ስለሆነ ይታረምልኝ የሚል ነው፤ ተጠሪዎች መልስ እንዲሰጡ ቢታዘዙም ሊቀርቡ ባለመቻላቸው ጉዳዩ በሌሉበት እየተካሄደ ነው።

የክርክሩ አመጣጥ ከላይ እየተገለፀ አንደመጣው ሆኖ ይህ ፍርድ ቤትም የሃረሪ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በአመልካች የቀረበለትን ይግባኝ የማየት ስልጣን አለው ወይስ የለውም? የሚል ጭብጥ በመመሥረት ጉዳዩን እንደሚከተለው መርምሯል። ይህ የሥራ ክርክር የተጀመረው በሃረሪ ክልል የአሰሪና ሰራተኛ ወሣኝ ቦርድ ሲሆን ይህ አካል ለቀረበለት ክርክር የመጨረሻ እልባት/ ውሳኔ/ ከሰጠ በኋላ የይግባኝ አቀራረቡ ሥነ-ሥርዓት ምን እንደሚመስል በአዋጅ ቁ. 377/1996 ዓንቀጽ 154/1/ በግልጽ እንደተመለከተው በሕግ በኩል ውሳኔው ተዛብቷል የሚል ወገን ወደ ፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት የሰራ ክርክር ችሎት ይግባኝ የማቅረብ መብት እንዳለው ነው፤ ቦርድ ያረጋገጣቸው የፍራ ነገር ክርክሮች በተመለሱ ግን የመጨረሻና ክርክር የማይነሣቸው ነጥቦች በመሆናቸው በአዋጁ ዓንቀጽ 153 ተመልክቷል። የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በአሁኑ ወቅት መዋቅሩ በእያንዳንዱ ክልል ያልተዘረጋና በዚህ የፍርድ ቤት የስልጣን እርከን የሚጠቃለሉ ጉዳዮች በክልሎች በሚያጋጥሙበት ጊዜ በስልጣን ደረጃ ተመሳሳይ የሆነው የእያንዳንዱ ለክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤቱን ወክሎ /ተክቶ/ ክርክሮችን እያስተናገዱ የሚገኙበት ነው፤ ከዚህ አኳያም የሃረሪ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት አመልካች ያቀረቡለትን ይግባኝ በአዋጅ ቁ.377/1996 ዓንቀጽ 140 እና 154 መሠረት ተቀብሎ ማስተናገድ ሲገባው የዓንቀጽ 139/1/ለ/ ይዘት በመውሰድ ጉዳዩን የማየት ስልጣን የለኝም በማለት የሰጠው ትእዛዝ መሠረታዊ የሕግ ስህተት የተፈፀመበት ነው።

ው ሣ ኔ

- 1/ የሃረሪ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በመ.ቁ. 00627 ሐምሌ 14/1997 ዓ.ም የሰጠው ትእዛዝ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 348/1/ ተሸሯል።
- 2/ በተከራካሪ ወገኖች መካከል የተደረገው ክርክር ከሃረሪ ክልል አሰሪና ሰራተኛ ወሣኝ ቦርድ የጀመረ በመሆኑ የሐረሪ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በአዋጅ ቁ. 377/1996 ዓንቀጽ 140 እና 154/1/ መሠረት ተቀብሎ ይግባኝን የማየት ስልጣን አለው፤ ስለሆነም ይግባኝን ተቀብሎ አከራክሮ እንዲወስን በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 341 መሠረት ተመልሶለታል፤ ይጻፍ።
- 3. ወጪና ኪሳራ ይቻቻሉ።
 መዝገቡ ወደ መዝገብ በት ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊረማ አለበት።

ተ.ወ